

गुजरात युनिवर्सिटी, अमदावाद – 380009 (गुजरात)
GUJARAT UNIVERSITY, AHMEDABAD - 380009 (GUJARAT)
(Re-Accredited Grade B +, By NAAC)

संस्कृतविभागः
DEPARTMENT OF SANSKRIT

पाठ्यक्रमः
SYLLABUS

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
B.A. (SANSKRIT)
(SEMESTER SYSTEM 3 & 4)

IMPLIMENTATION FROM JUNE, 2023 - 24
(Meeting of the Board of Studies in Sanskrit, Gujarat University, Ahmedabad.
Held on 29th April 2022)

SANSKRIT B A SEMESTER 3&4

Semester 3				
CORE-201	3	1	4	पुष्पदन्तविरचितः शिवमहिम्नः स्तोत्रम्
CORE- 202	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः (वृत्तिसहितः)
CORE-203	3	1	4	ऋग्वेदः (नियतांशः)
ELECTIVE (1) – 204	3	1	4	पुष्पदन्तविरचितः शिवमहिम्नः स्तोत्रम्
ELECTIVE(1) – 205	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः (वृत्तिसहितः)
ELECTIVE(2) – 206	2	1	3	मृच्छकटिकम् नियतांश (अङ्क 1 थी 5)
Foundation course -207	1	1	2	आर्षकाव्य - महाभारतम्(नियतांश)
Semester 4				
CORE- 211	3	1	4	महाकविश्रीहर्षविरचिता प्रियदर्शिका(नाटिका)
CORE-212	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः (वृत्तिसहितः)
CORE-213	3	1	4	ईशोपनिषद्
Elective (1) – 214	3	1	4	महाकविश्रीहर्षविरचिता प्रियदर्शिका(नाटिका)

Elective (1) – 215	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः (वृत्तिसहितः)
ELECTIVE(2) – 216	2	1	3	मृच्छकटिकम् नियतांश (अङ्क 6 थी 10)
Foundation course – 117	1	1	2	(नियत)उपनिषद् परिचय

SEMESTER – 3 B.A. (SANSKRIT)SECOND YEAR ,सेमिस्टर - 3 बी.ए. (संस्कृत) द्वितीय वर्ष

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
CORE-201	3	1	4	पुष्पदन्तविरचितः शिवमहिम्नः स्तोत्रम्
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get students to know the ‘Stotrsahitya’. ➤ They learn about ‘Shivmahimn Stotra’ of Loard Shiva. 			
C.C.- 201			Self study	<p>Unit –1.शिवमहिम्नः स्तोत्रम् श्लोक-1थी15</p> <p>Unit –2.शिवमहिम्नः स्तोत्रम् श्लोक – 16 थी 30</p> <p>Unit –3.शिवमहिम्नः स्तोत्रम् – श्लोक – 31 थी 46</p> <p>Units –4.स्तोत्र साहित्यनो उदभव, विकास अने पुष्पदन्तना,जीवन,समय तथा कवनो परिचय(Self study)</p>

Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Know about Stotsahitya ➤ Moral & Ethical Awareness & reasoning
Reference Books	
1	स्तोत्रचिंतामणि ,डो. धीरजराम पंड्या, सस्तुं साहित्यवर्धक कार्यालय, मुंबई, 2008.
2	संस्कृतस्तोत्र काव्य, डो.मणिलाल प्रजापति, श्री द्वारकाधीश संस्कृत अकादमी, द्वारका, १९७८
3	शिवमहिम्नस्तोत्र आंतर समज, नटवरलाल याज्ञिक, महर्षि वेदविज्ञान अकादमी, १९८९
4	स्तोत्रसंग्रह, श्री गिरजाशंकर शास्त्री, सस्तुं साहित्यवर्धक कार्यालय, अमदावाड, १९८०

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
CORE-202	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः प्रथमोल्लासः (वृत्तिसहितः)
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The study of Sāhityaśāstra (Sanskrit Poetics) embraces all poetic arts and includes concepts like Alankāra, KavyaPryojana, KavyaHetu, KavyaLakshana, Kavyaprakara of AcharyaMammata. ➤ The entire aomain of Sanskrit poetics has flourished with the topics such as definition of poetry and divisions, ➤ This develops capacity for creative writing and literary appreciation. 			
C.C.-202				Units: Unit –1. प्रथमोल्लासः (कारिका 1,2 एवम्3) Unit –2. प्रथमोल्लासः (कारिका 4 तथा 5) Unit –3. दशमोल्लासः नियतालंकारो - भेदरहित उपमा, उत्प्रेक्षा, रूपक, अनन्वय, अपहनुति, श्लेष,

			Self study	<p>समासोक्ति तथा निदर्शना (लक्षणा अने उदाहरणांनी समजूती)</p> <p>Unit –4. आचार्य मम्मटनो तथा काव्यप्रकाशनो परिचय, अने काव्यप्रकाशना कर्तृत्वविषयक मतो.</p> <p>(Self study)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn about Sanskrit Poetics ➤ Students will be able to discuss all poetic arts and includes concepts like Kavya Prayojana, Kavya Hetu, Kavya Lakshana and Kavya Prakar of Acharya Mammata. ➤ Students will be able to learn Sanskrit alankar like Upama, Utpreksha, Rupak, etc. 			
Reference Books				
1	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत)संपा.डॉ.नरोत्तम शास्त्री, पंड्या,शान्तिकुमार पंड्या. पार्थ प्रकाशन, अमदावाड,प्रथमआवृत्ति (१९८७).			
2	काव्यप्रकाश-मम्मटनो काव्यविचार, डॉ. नगीनदास पारेष,गुजरात साहित्य परिषद,अमदावाड, प्रथमआवृत्ति.(२०००.)			
3	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत), प्रो. एस.जे.शेलत, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.			
4	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत) ,संपा. डॉ.गौतम पटेल, (संपा.) (1973) श्री जमनादास & कंपनी, अहमदाबाद, प्रथम संस्करण। (1973)			
5	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत)बेटाई रमेश,सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.			
6	Kane, P.V.(1961,) <i>History of Sanskrit Poetics.</i>			

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
CORE-203	3	1	4	ऋग्वेदः
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get students to know the 'Vedic sukta. ➤ To introduce the original Sanskrit Vedic Swara & vedic grammer'. 			
C.C.-203			Self study	<p>Unit -1.ऋग्वेद (अग्निसूक्तम् 1.1. एवम् इन्द्रसूक्तम् 2.12)</p> <p>Unit -2.ऋग्वेदः (पुरुषसूक्तम् 10.90)</p> <p>Unit -3.ऋग्वेदः (हिरण्यगर्भसूक्तम् 10.121 एवं संजानसूक्तम् 10.191)</p> <p>Units -4.वेद संहिताओनो अने वेदमां वपरायेला स्वरोनो परिचय तथा वैदिक नामरूपोनुं वैशिष्ट्य (<i>Self study</i>)</p>
Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ They came to know Vedic age society. ➤ The significance of Indian philosophy by Veda. 			
Reference Books				
1	वैदिक- सूक्तसङ्ग्रहः, संपादक, डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति 2005			
2	ऋग्वेद - सूक्तावली संपादक, डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति 2012-13			
3	अभिनववैदिकपाठावली, संपादक, डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड,			

4	वैदिक साहित्य और संस्कृति, आचर्य बलदेव उपाध्याय, वाराणसी
5	वैदिकसाहित्य अने संस्कृति, संपादक : डो. गौतम पटेल, ग्रंथ निर्माण बोर्ड,

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
ELECTIVE (1) - 204	3	1	4	पुष्पदन्तविरचितः शिवमहिम्नः स्तोत्रम्
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get students to know the 'Stotsahitya'. ➤ They learn about 'Shivmahimn Stotra' of Loard Shiva. 			
E.C (1) – 204			Self study	Unit –1. शिवमहिम्नःस्तोत्रम्श्लोक-1थी15 Unit –2. शिवमहिम्नःस्तोत्रम्श्लोक- 16 थी 30 Unit –3. शिवमहिम्नःस्तोत्रम्-श्लोक- 31 थी 46 Units –4. स्तोत्र साहित्यनो उदभव, विकास अने पुष्पदन्तना,जीवन,समय तथा कवनो परिचय(<i>Self study</i>)
Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Know about Stotsahitya ➤ Moral & Ethical Awareness & reasoning 			
Reference Books				
1	स्तोत्रचिंतामणि ,डो. धीरजराम पंड्या, सस्तुं साहित्यवर्धक कार्यालय, मुंबई, 2008.			

2	संस्कृतस्तोत्र काव्य, डी.मणिलाल प्रजापति, श्री द्वारकाधीश संस्कृत अकादमी, द्वारका, १९७८
3	शिवमहिम्नस्तोत्र आंतर समज, नटवरलाल याज्ञिक, महर्षि वेदविज्ञान अकादमी, १९८५
4	स्तोत्रसंग्रह, श्री गिरजाशंकर शास्त्री, सस्तुं साहित्यवर्धक कार्यालय, अमदावाद, १९८०

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
ELECTIVE(1) - 205	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः प्रथमोल्लासः (वृत्तिसहितः)
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The study of Sāhityaśāstra (Sanskrit Poetics) embraces all poetic arts and includes concepts like Alankāra, KavyaPryojana, KavyaHetu, KavyaLakshana, Kavyaprakara of AcharyaMammata. ➤ The entire aomain of Sanskrit poetics has flourished with the topics such as definition of poetry and divisions, ➤ This develops capacity for creative writing and literary appreciation. 			
E.C (2) – 205			Self study	<p>Unit –1.प्रथमोल्लासः (कारिका 1,2 तथा 3)</p> <p>Unit –2.प्रथमोल्लासः (कारिका 4 तथा 5)</p> <p>Unit –3.दशमोल्लासः नियतालंकारो - भेदरहित उपमा,उत्प्रेक्षा,रूपक,अनन्वय,अपहनुति,श्लेष,समासोक्ति तथा निदर्शना(लक्षणं अने उदाहरणानी समजूती)</p> <p>Units –4.आचार्य मम्मटनो तथा काव्यप्रकाशनो परिचय, अने काव्यप्रकाशनाकर्तृत्वविषयकमतो. (Self study)</p>

Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn about Sanskrit Poetics ➤ Students will be able to discuss all poetic arts and includes concepts like Kavya Prayojana, Kavya Hetu, Kavya Lakshana and Kavya Prakar of Acharya Mammata. ➤ Students will be able to learn Sanskrit alankar like Upama, Utpreksha, Rupak, etc.
Reference Books:	
1	काव्यप्रकाशः(आचार्य मम्मटकृत)संपा.डॉ.नरोत्तम शास्त्री, पंड्या,शान्तिकुमार पंड्या. पार्थ प्रकाशन, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति (१९८७).
2	काव्यप्रकाश-मम्मटनो काव्यविचार, डॉ. नगीनदास पारेष, गुजरात साहित्य परिषद, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति(२०००.)
3	काव्यप्रकाशः (आचार्य मम्मटकृत), प्रो. एस.जे.शेलत, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.
4	काव्यप्रकाशः(आचार्य मम्मटकृत) ,संपा. डॉ.गौतम पटेल, (संपा.) (1973) श्री जमनादास & कंपनी, अहमदाबाद, प्रथम संस्करण। (1973)
5	काव्यप्रकाशः(आचार्य मम्मटकृत)बेटाई रमेश,सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.
6	History of Sanskrit Poetic, Kane, P.V(1961).

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
ELECTIVE(2) - 206	2	1	3	मृच्छकटिकम् नाटकस्य अङ्क 1 थी 5
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get students acquainted with the famous 'Prakarana' of Sanskrit Literture. 			

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature. ➤ The course also seeks to help students to negotiate texts independently.
E.C.(2) – 206	<p style="text-align: center;">Self study</p> <p>Unit –1. मृच्छकटिकम् (अंक 1 थी 2) कथावस्तु, रसदर्शन अने नाट्यगत विशेषता</p> <p>Unit –2. मृच्छकटिकम् (अंक 3 थी4) कथावस्तु, रसदर्शन तथा समीक्षा)</p> <p>Unit –3. मृच्छकटिकम् (अंक 5) मात्र सन्दर्भो(आर. सी.)</p> <p>Units –4. मृच्छकटिकम् (अंक 1 थी5) सामान्य प्रश्नो <i>Self study</i>)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ An increased ability to read and understand Sanskrit text. ➤ Students would be knowa basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background. ➤ Identify and describe literary characteristics of poetic forms. ➤ This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works. ➤ This course will enhance Professional Skills.
Reference Books:	
1	मृच्छकटिकम् मृच्छकटिकम्,कम् डो. सी. अेल. शास्त्री, पार्थ प्रकाशन, अमदावाए..
2	मृच्छकटिकम् डो. सगधरा नांटी, महाजन पब्लिशिंग हाउस, अमदावाए, १९५८
3	मृच्छकटिकम्, डो. विजय पंड्या, संस्कृत सेवा समिति, अमदावाए, १९८१
4	मृच्छकटिकम्, डो. रंगेय राघव, राजपाल अेन्ड सन्स, टिहली.

5	दशरूपकम् संपादक, डो. आर.पी. महेता,सरस्वती पुस्तक ભંડાર,અમદાવાદ,2010-11
6	संस्कृत नाटकोनो परियय, डो. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, गांधीनगर

FOUNDATION COURSE –

Foundation course 207	1	1	2	Arsha– kavya (महाभारतम्)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to acquaint students with the most famous Mahakavya of Sanskrit and World Literture. ➤ Student would know the family – life, prevalent in Ancient India. 			
F.C. 207			Self study	Unit –1. महाभारत कथा परियय Unit –2. भीष्म,युधिष्ठिर,विदुर अने कर्णनां पात्रोन परियय Unit –3. दुर्योधन,शकुनि,गांधारी अने द्रोपदीनां पात्रोनो परियय Units –4. महाभारतमां कृष्ण (<i>Self study</i>)

Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students would be able to live the desirable ideals in modern age through the study of Mahabharata. ➤ Know Social skills (empathy) & accountability.
Reference Books	
1	મહાભારત વેદવ્યાસકૃત, સમીક્ષિત આવૃત્તિ, ભાંડારકર ઓરિયન્ટલ રિસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યુટ, પુના
2	Mhabharata of Maharsi Vyasa, GeetaPress, Gorakhpura. મહાભારત (1—6 ભાગ) —હિન્દીઅનુવાદસહિત, (અનુ૦) રામનારાયણદત્તશાસ્ત્રીપાણ્ડેય, ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર
3	Mahabharata, Pandit Satavlekarji, Svadhyay Parivar , Killapardi , Dharampur, Gujarat
4	મહાભારત, સંપા.દિનકર જોશી, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ.
5	મહાભારતના પાત્રો, સંપાદક, નાનાભાઈ ભટ્ટ, પ્રકાશન, આર. આર. શેઠ એન્ડ સન્સ, અમદાવાદ

(તૃતીય સેમિસ્ટર સમાપ્ત)

SEMESTER – 4 B.A. (SANSKRIT) SECOND YEAR, सेमिस्टर - 4 बी.ए. (संस्कृत) द्वितीय वर्ष

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
CORE- 211	3	1	4	प्रियदर्शिका (नाटिका)
Objective of Course	➤ The purpose of this course is to Introduce and bring out features of 'Natika' of Shriharshdev in Classical Sanskrit Drama.			
C.C.- 211			Self study	Unit –1. कविपरिचयः एवं प्रियदर्शिका(अङ्क-1) Unit –2. प्रियदर्शिका(अङ्क-2-3) Unit –3. प्रियदर्शिका(अङ्क-4) Units –4. हर्षनी अन्य कृतिओ - रत्नावली, नागन्दनो परिचय अने सामान्य प्रश्नो (Self study)
Learning Outcomes	➤ Students will be learn about history of Sanskrit Drama ➤ Students know about Theatrical elements of Sanskrit Drama through a Play of Shri Harshdev			
Reference Books				
1	श्री हर्षदेवकृतप्रियदर्शिका संपादक, डॉ. बंसरीधर उपाध्याय, सरस्वती प्रकाशन, अमदावाड			
2	संस्कृत नाटकेनो परिचय, डॉ. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, गांधीनगर			

3	संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी.
---	---

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
CORE-212	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः उल्लास-2 (वृत्तिसहितः), उल्लास 10 नियतांश
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The study of Sāhityaśāstra (Sanskrit Poetics) embraces all poetic arts and includes concepts like Alankāra, Word and meaning, the powers of the word (Shabda Shakties) of AcharyaMammata. ➤ The entire aomain of Sanskrit poetics has flourished with the topics such as definition of poetry and divisions, ➤ Thisd evelops capacity for creative writing and literary appreciation. 			
C.C.- 212			Self study	Unit –1.द्वितीयोल्लासः (कारिका 1 तथा 2) Unit –2.द्वितीयोल्लासः (कारिका 3 तथा 4) Unit –3.द्वितीयोल्लासः (कारिका 5,6 तथा 7) Units –4.दशमोल्लासः नियतालंकारो - विभावना, विशेषोक्ति, विरोध, मीलित, असङ्गति, सामान्य, दीपक, तुल्ययोगिता) (लक्षण अने उदाहरणनी समजूती)(Self study)
Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn about Sanskrit Poeti cs. ➤ Students will be able to discuss all poetic arts and includes concepts like Kavya Prayojana, Kavya Hetu, Kavya Lakshana and Kavya Prakar of Acharya Mammata. ➤ Students will be able to learn Sanskrit alankar like Upama, Utpreksha, Rupak, etc. 			

Reference Books	
1	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत)संपा.डॉ.नरोत्तम शास्त्री, पंड्या,शान्तिकुमार पंड्या. पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड,प्रथमआवृत्ति (१९८७).
2	काव्यप्रकाश-मम्मटनो काव्यवियार, डॉ. नगीनदास पारेष,गुजरात साहित्य परिषद,अमदावाड, प्रथमआवृत्ति.(२०००.)
3	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत), प्रो. एस.जे.शेलत, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.
4	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत) ,संपा. डॉ.गौतम पटेल, (संपा.) (1973) श्री जमनादास & कंपनी, अहमदाबाद, प्रथम संस्करण। (1973)
5	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत)बेटाई रमेश,सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.
6	Kane, P.V.(1961,) <i>History of Sanskrit Poetics.</i>

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
CORE-213	3	1	4	ईशोपनिषद्
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. ➤ It also intends to give an elementary understanding of Indian Philosophy and to enable students to handle philosophical texts in Sanskrit easily. ➤ Objective of this course is to get students to know about the principle thesis of Upanishada. 			
C.C.-213				Unit –1.ईशोपनिषद् (मन्त्र-1थी 6)

			Selfstudy	<p>Unit –2.ईशोपनिषद् (मन्त्र-7थी 12)</p> <p>Unit –3.ईशोपनिषद् (मन्त्र- 13थी 18)</p> <p>Units –4.प्रमुख उपनिषदोनो परिचय उपनिषदनुं विषयवस्तु(<i>Self study</i>)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Learners learn about philosophy and principles of Upanishad ➤ Students know about Collaboration, Cooperation & Community feel 			
Reference Books:				
1	ईशावास्योपनिषद् संपादक, प्रो. अ. आर. पाटीदार, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद, प्रथम आवृत्ति, 1998			
2	Upanishad with Shankarbhasky, Gitapress Gorakhpur, Sa. 2065			
3	Ekadash Upanishad, Sastusahitya Vardhak Karyalay, Sa.2059			
4	Upanishadonu Tatvachintan, Paul Deussen, Translation by Ramkrishna Vyas, Published by Sanskrit Sahitya Academy, Gandhinagar, 2010			
5	Upanishad Kathao, Mrudula Marfatiya, Parshva Publication, Ahmedabad, 2010			
6	ShriUpanishado, Pujyapaad Maharaj Naththulal Sharma Pranit Tatparydipika Gujarati Tika			
7	Upanishad-Vidya, Shree Bhanadev, Pravina Pustaka Bhandar, Rajakot.			

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
Elective (1) – 214	3	1	4	महाकविश्रीहर्षविरचिता प्रियदर्शिका(नाटिका)
Objective of Course	➤ The purpose of this course is to Introduce and bring out features of ‘Natika’ of Shriharshdev in Classical Sanskrit Drama.			
E.C.(1) – 214			Self study	Unit –1. ङवि परिचय अने प्रियदर्शिका(अङ्क-1) Unit –2. प्रियदर्शिका(अङ्क-2-3) Unit –3. प्रियदर्शिका(अङ्क-4) Units –4. महाकवि हर्षनी अन्यकृतिओ - रत्नावली, नागन्दनो परिचय अने सामान्य प्रश्नो(<i>Self study</i>)
Learning Outcomes	➤ Students will be learn about history of Sanskrit Drama. ➤ Students know about Theatrical elements of Sanskrit Drama through a Play of Shri Harshdev.			
Reference Books				
1	श्री हर्षदेवकृतप्रियदर्शिका संपादक, डो. बंसरीधर उपाध्याय, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड			
2	संस्कृत नाटकोनो परिचय, डो. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माणा बोर्ड, गांधीनगर			
3	संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी.			

COURSENO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
Elective (1) - 215	3	1	4	मम्मटकृतः काव्यप्रकाशः उल्लास-2 (वृत्तिसहितः), उल्लास-10 (नियतांश)
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The study of Sāhityaśāstra (Sanskrit Poetics) embraces all poetic arts and includes concepts like Alankāra, Word and meaning, the powers of the word (Shabda Shakties) of AcharyaMammata. ➤ The entire aomain of Sanskrit poetics has flourished with the topics such as definition of poetry and divisions, ➤ Thisd evelops capacity for creative writing and literary appreciation. 			
E.C.(1) - 215			Self study	Unit –1.द्वितीयोल्लासः (कारिका 1 तथा 2) Unit –2.द्वितीयोल्लासः (कारिका 3 तथा 4) Unit –3.द्वितीयोल्लासः (कारिका 5,6 तथा 7) Units –4.दशमोल्लासः (नियतांश) नियतालंकारो - विभावना, विशेषोक्ति, विरोध, मीलित, असङ्गति, सामान्य, दीपक, तुल्ययोगिता) (लक्षणा अने उदाहरणानी समजूती)(Self study)
Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn about Sanskrit Poetics. ➤ Students will be able to discuss all poetic arts and includes concepts like Kavya Prayojana, Kavya Hetu, Kavya Lakshana and Kavya Prakar of Acharya Mammata. ➤ Students will be able to learn Sanskrit alankar like Upama, Utpreksha, Rupak, etc. 			
Reference Books				
1	काव्यप्रकाशः(आचार्य मम्मटकृत)संपा.डॉ.नरोत्तम शास्त्री, पंड्या,शान्तिकुमार पंड्या. पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड,प्रथमआवृत्ति (१९८७).			

2	काव्यप्रकाश-मम्मटनो काव्यविचार, डॉ. नगीनदास पारेष, गुजरात साहित्य परिषद, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति. (२०००.)
3	काव्यप्रकाश: (आचार्य मम्मटकृत), प्रो. एस.जे.शेलत, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.
4	काव्यप्रकाश: (आचार्य मम्मटकृत), संपा. डॉ. गौतम पटेल, (संपा.) (१९७३) श्री जमनादास & कंपनी, अहमदाबाद, प्रथम संस्करण। (१९७३)
5	काव्यप्रकाश: (आचार्य मम्मटकृत) बेटाई रमेश, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद.
6	Kane, P.V. (1961,) <i>History of Sanskrit Poetics</i> .

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT/TOPICS
ELECTIVE(2) - 216	2	1	3	मृच्छकटिकम् नाटकस्य अङ्क 6 थी 10
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get students acquainted with the famous 'Prakarana' of Sanskrit Literature. ➤ It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature. ➤ The course also seeks to help students to negotiate texts independently. 			
E.C.(2) - 216				Unit -1. मृच्छकटिकम् (अंक 6 थी 8) कथावस्तु, रसदर्शन अने नाट्यगत विशेषता

			Self study	<p>Unit –2. मृच्छकटिकम् (अंक 9 थी10) कथावस्तु, रसदर्शन तथा समीक्षा)</p> <p>Unit –3. मृच्छकटिकम् (मात्र पात्रालेखन)</p> <p>Units –4. मृच्छकटिकम् (अंक 6 थी10) सामान्य प्रश्नो Self study)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ An increased ability to read and understand Sanskrit text. ➤ Students would be knowa basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background. ➤ Identify and describe literary characteristics of poetic forms. ➤ This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works. ➤ This course will enhance Professional Skills. 			
Reference Books:				
1	मृच्छकटिकम् मृच्छकटिकम्,कम् डो. सी. अेल. शास्त्री, पार्थ प्रकाशन, अमदावाड..			
2	मृच्छकटिकम् डो. सगधरा नांटी, महाजन पब्लिशिंग हाउस, अमदावाड, १९५८			
3	मृच्छकटिकम्, डो. विजय पंड्या, संस्कृत सेवा समिति, अमदावाड, १९८१			
4	मृच्छकटिकम्, डो. रंगेय राधव, राजपाल अेन्ड सन्स, दिल्ली.			
5	दशरूपकम् संपादक, डो. आर.पी. महेता, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड, 2010-11			
6	संस्कृत नाटकोनो परिचय, डो. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, गांधीनगर			

FOUNDATION COURSE - 217

Foundation course – 217	1	1	2	उपनिषदानां परिचयः (नियत)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. ➤ It also intends to give an elementary understanding of Indian Philosophy and to enable students to handle philosophical texts in Sanskrit easily. ➤ Objective of this course is to get students to know about the principle thesis of Upanishada. 			
F.C. 216			Self study	<p>Unit –1.उपनिषदपरिचयः, ईश, केन</p> <p>Unit –2.कठ, प्रश्न, मुण्डक, माण्डुक्य</p> <p>Unit –3.ऐतरेय, छान्दोग्य, बृहदारण्यकः</p> <p>Units –4.तैत्तरीयउपनिषदि शिक्षा चिन्तनम्</p> <p><i>(Self study)</i></p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Learners learn about philosophy and principles of Upanishada ➤ Students know about Collaboration, Cooperation & Community feel 			

Reference Books:	
1	Upanishad with Shankarbhashy, Gitapress Gorakhpur, Sa. 2065
2	Ekadash Upanishad, Sastusahitya Vardhak Karyalay, Sa.2059
3	Upanishadonu Tatvachintan, Paul Deussen, Translation by Ramkrishna Vyas, Published by Sanskrit Sahitya Academy, Gandhinagar, 2010
4	Upanishad Kathao, Mrudula Marfatiya, Parshva Publication, Ahmedabad, 2010
5	ShriUpanishado, Pujoyapaad Maharaj Naththulal Sharma Pranit Tatparydipika Gujarati Tika
6	Upanishad-Vidya, Shree Bhanadev, Pravina Pustaka Bhandar, Rajakot.
7	બે ઉપનિષદો, લેખક, નાનાભાઈ ભટ્ટ, ગુર્જર ગ્રંથ પ્રકાશન, અમદાવાદ પ્રથમ આવૃત્તિ, 2015

(चतुर्थ सेमिस्टर समाप्त)